

1.UVOD U PORODIČNO NASILJE

Problem porodičnog nasilja je problem za koji možemo reći da je bio prisutan u svim društvenim sistemima, samo se tome nije posvećivala pažnja kao danas. Evidentno je da stanje sa nasiljem u porodici nije značajno eskaliralo u posljednje tri godine i da aktivnosti koje se preduzimaju na teritoriji Republike Srpske daju određene rezultate i imaju pozitivne efekte. Međutim, bitno je istaći da je porodično nasilje još uvijek tabu tema u široj društvenoj zajednici, posebno oblici koji se teško mogu vidljivo utvrditi: psihološko i seksualno nasilje nad djecom i odraslim. Problemi sa kojima se susreću žene žrtve nasilja jeste otežano zapošljavanje što je prvi preduslov za ekonomsku nezavisnost i povratak samopouzdanja i povjerenja da se njihova situacija može značajno promijeniti. Iako već duži niz godina postoji Zakon o zaštiti od nasilja u porodici primjena ovog zakona je još uvijek neadekvatna primarno u sferi zaštite žrtava porodičnog nasilja ali i neadekvatne reakcije društva prema počiniocima nasilja. Porodično nasilje kao socijalni problem, dospjelo je u žižu društvenog interesovanja početkom 21.-og vijeka. Zaštitu, pomoć i podršku žrtvama nasilja u porodici dužni su pružiti pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova policija, tužilaštvo, centri za socijalni rad, odnosno službe socijalne zaštite, zdravstvene i obrazovne ustanove i nadležni sud.

Prema podacima dobijenim u Centru za socijalni rad Banja Luka, u pogledu zaštite žrtava nasilja još uvijek nisu zaživjele zaštitne mjere koje su propisane Zakonom¹ ali i Pravilnicima koji propisuju procedure za izricanje i sprovođenje mera u cilju zaštite žrtava porodičnog nasilja.

¹ Zakon o zaštiti od nasilja u porodici („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 102/12, 108/13 i 82/15).

Primarno se ovdje misli na zaštitne mjere iz policijske nadležnosti za sproveđenje (zaštitna mjera udaljavanja iz stana, zabrana prilaženja i zabrana uhođenja).

S obzirom na predmet rada koji se odnosi na nasilje u porodici, rad je sačinjen u osam djelova. Prvi dio rada sadrži podatke koji se odnose na nasilje u porodici uopšte. Drugi dio rada nosi naziv pojam nasilja u porodici, dok je u trećem djelu rada objašnjena etiologija, faktorska teorija, funkcionalistička teorija i dinamička koncepcija dejstva kriminogenih faktora. Četvrti dio rada opisuje krivičnopravni okvir rada. U petom djelu rada objašnjena je zakonska regulativa i regulisanje problema porodičnog nasilja na teritoriji oba Entiteta Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske. Šesti dio rada sadrži detaljan opis vrsta nasilja u porodici (opisuje nasilje nad ženama, nasilje nad djecom, nasilje nad muškarcima i nasilje nad starijim osobama). U sedmom djelu rada prikazani su statistički podaci zadnjih godina o nasilju u porodici na teritoriji grada Banja Luke. Osmi dio rada sadrži zaključna shvatanja i zaključak rada, i na kraju rada se nalazi popis literature.